

A Hunyadi tér revitalizációja - Tervváltozatok
Döntés előkészítő egyeztetési anyag

Készítette:
KERT-Vonal Bt.

2009. június 8.

Előzmények

Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata megbízásából 2009 februárjában A Hunyadi tér revitalizációjának lehetőségeit taglaló tanulmány és vázlat terv készült. A tanulmány - a tér egységes megújulásának érdekében - a tér növényállományának nagyobb részét cseréire javasolta növény-egészségügyi, esztétikai, városökológiai és gazdaságossági szempontokat mérlegelve.

2009 májusában a Kert-Vonal Bt. megbízást kapott a tanulmányterv alapján a Hunyadi tér tervezésére, mely folyamatnak része volt két tervvariáció vázlat szintű kidolgozása és lakossági fórumon történő bemutatása. A lakossági fórum május 26-án zajlott le, ahol a jelenlévők kivétel nélkül a lehető legtöbb fa megtartását, és az állomány későbbi szakaszosan történő cseréjét kérték. Bár szavazás a bemutatott tervvariációkról nem történt, 2-3 hozzászóló a klasszikus térkialakítású variációt tartotta jobbnak, arra való hivatkozással, hogy kevesebb burkolt felületet tartalmaz. Egyöntetű volt azonban a résztvevők véleménye arról, hogy a tervezési területet ki kell terjeszteni a tér körüli közterületre és a piaci árusítóhelyekre is, mert annak rendezetlensége még kirívóbb lesz a park rendezését követően.

Tervezői javaslat

A lakossági fórumon elhangzottakat figyelembe véve, tekintettel a Hunyadi tér viharos előéletére, a tervezők megvizsgálták a fokozatos állománycsere lehetőségét és a megtartható (5-10 éves időtávban megmaradó) fák beilleszthetőségét a tér szerkezetébe, mindkét tervvariáció, ill. térstruktúra esetében. Ez ugyan a tervezési koncepciót némileg módosítja, és tervezési módszerben is van némi sajátossága, de hordoz olyan előnyöket, melyek nem hagyhatók figyelmen kívül. Akár egyesével lehet dönteni a fák sorsáról, szakértők, tervezők és a civilek képviselőjének jelenlétében, de csakis azon fákról, amelyek nem gátolják a tér lényegi objektumainak és az egységes burkolati rendszernek a kialakítását, és a tervezett funkciókat sem csorbítják, vagy lehetetlenítik el (pl. játszószer védőterületén belüli fa nem lehet alku tárgya!)

A tervezők irányadónak tekintik a Dr. Schmidt Gábor akadémikus által készített szakvéleményt, amely szerint 20 db kivágását javasolják, valamint további két fáét, amely a sportpálya területén van. A meglévő fák kb. 1/3-a (26 db) viszonylag jó, vagy közepes állapotú, a többi fa állapota ennél gyengébb. Ez utóbbiak megtartása csak hatékony kertészeti beavatkozással vállalható fel.

A továbbiakban a tervvariációkat egyenként megvizsgálva, mindkét változat esetében más előnyök és hátrányok adódnak az eredeti koncepcióhoz képest nagyobb számú fa megtartásából.

Mindkét verzió esetében azonos előnyök és hátrányok:

Előnyök:	Hátrányok:
<ul style="list-style-type: none">• Nem kifogásolható az önkormányzat szándéka, hogy a lakossági kívánalmaknak eleget tegyen.• Kompromisszumok köthetők egy-egy fontosabb objektum kialakítása érdekében.• A lakosság részéről leginkább elvárt árnyékos kertrészek azonnal biztosíthatók.• A párbeszéd a bizalom visszaállítását is segítheti• A fakivágás- és telepítés költségei nem egyidejűleg jelennek meg• Nem lehetetlenül el a beruházás a lakossági felzúdulás miatt.	<ul style="list-style-type: none">• A teljes megújulás helyett fokozatos átalakulás lesz.• Esztétikai különbségek lesznek a meglévő és az új fák közt átmenetileg.• Nagyobb figyelmet igényel a későbbi fenntartás• Nagyobb tervezői felelősség• Többszöri beavatkozás szükséges.

A tervváltozatokat összevetése más szempontok szerint is megtörtént. A vizsgálatok szerint a két terv funkcionálisan teljesen azonos értékű, csupán egyes látványelemeiben, részleteiben tér el.

Az alkalmazott anyagok, játszóeszközök, bútorcsalád a mindkét változat esetében variálható, vagyis azok végleges típusát a Tervtanács állásfoglalása, illetve a Megbízóval történő egyeztetések határozza meg.

A növényfelület és a burkolt felület aránya közt alig 10%-nyi az eltérés. A vázlattevé II. változatában jelenleg kb. 200 m²-el több a burkolt felület, ami a tervek véglegesítése során korrigálható. Ugyancsak nincs érdemi eltérés a kivágandó és a megtartásra javasolt fák számában, hiszen mindkét esetben a tér közepének kitisztítása lenne szükséges.

Az I. változat (klasszikus térkialakítás) esetében a fő attrakciót az erősen központosított és szimmetrikus elrendezéssel középpontba állított **fénypavilon** jelenti, amely ha nem épül meg, a tér elveszti lényegét. Ugyancsak lényeges elem az egyedi gyártású félköríves stégrad, amely lecserélése egyszerű padokra költségtakarékossági okokból nem lenne szerencsés. A tér struktúrájához szimmetrikus faültetés kívánkozna, azonban a megmaradó állomány inkább egy egyenetlen, ligetes elrendezést tesz lehetővé. Sajnos a fokozatos faállomány cserével az egyöntetű, szabályos elrendezés nem valósítható meg. A külső járdában javasolt keretező faültetés némileg enyhít a disszonancián.

A II. változat (az átszabott átlók) esetében az átlók merőleges irányú rendezettsége átláthatóvá teszi a teret. Ez esetben nincs kijelölt térközép, hanem látványelemek sűrűsödnek össze a középpont felé haladva. Funkcionálisan az előző változathoz nagymértékben hasonló, ugyancsak térnegyedenként vannak a jellemző funkciók elrendezve, illetve az egymást zavaró funkciók elkülönítve. A kert fő látványosságai a központi térrészen átellenesen elhelyezett víz-architektúra elemek:

egyik oldalon a burkolatból felszökő függőleges vízoszlopok, másik oldalon a víz-asztal, amely egy kiemelt kő felületen képzett filmszerű vízréteg.

Ennek a változatnak a struktúrája rugalmasabb, abból adódóan, hogy az átlók sarokpontjai nincsenek a tér sarokpontjaihoz kötve. A merőleges átlókra rendezett sávok ugyan szerkesztettséget sugallnak, de a sávokon belül oldottabb lehet a fák elrendezése.

Összegezve:

- ***A két változat egyaránt alkalmas a kialakult közlekedési kapcsolatok lebonyolítására, illetve mindkettő új kapcsolatokat is biztosít.***
- ***Mindkét verzió azonos funkciókat tartalmaz (ill. mindkettőben biztosítható)***
- ***Mindkettő esetében méltó módon biztosítható az '56-os emlékkő helye***
- ***Mindkét verzió tartalmaz egyedi látványelemeket***
- ***Mindkét verzióban azonos arányú a megtartható és kivágandó fák, a burkolt és növényel fedett felületek aránya***
- ***Mindkét térstruktúra szabályos, szerkesztett***
- ***A II. verzió térszerkezete rugalmasabb, jobban illeszthető hozzá a jelenlegi faállomány, kevésbé sérül az eredeti koncepciója.***